

خطر نعمت زیاد
اگر خداوند متعال در نتیجه ناسپاسی بنده ای بخواهد به
تدریج او را غافل گیر سازد، نعمت فراوان به او می دهد و
توفیق سپاسگزاری را از او سلب می کند.

درس پنجم : « جهان های اجتماعی »

«انسان، جهان های اجتماعی متنوعی پدید می آورد»

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

جهان اجتماعی یا جهان های اجتماعی؟

نظم و همکاری میان اعضای موجود زنده یکسان است.

آیا همکاری دستگاه تنفس و گردش خون در بدن انسان ها، همیشه و همه جا، یکسان نیست؟

همچنین نظم و همکاری حیواناتی که به صورت جمعی زندگی می کنند طی عصرهای متمادی تفاوت نمی کند. (مثال)

آیا جهان اجتماعی انسان ها نیز تنها یک شکل دارد؟

آیا زندگی جمعی زنبورهای عسل سبلان و اجداد آنها در گذشته و تمامی زنبورهای عسل دنیا، یکسان نیست؟

شیر و آهو دو گونه متفاوت حیوانی هستند. شیرها نیز خودشان با یکدیگر تفاوت هایی دارند. تفاوت شیر و آهو در ویژگی های اساسی آنهاست ولی تفاوت شیرهای مختلف با یکدیگر در ویژگی های سطحی آنهاست. به نظر شما تفاوت میان جهان های اجتماعی بیشتر مانند تفاوت میان شیر و آهو است یا مانند تفاوت میان شیرهای مختلف است؟

در کتاب منطق با مفهوم نوع آشنا شدید. شیر و آهو دو نوع ویژگی های ذاتی آنهاست ولی تفاوت شیرهای مختلف در ویژگی های عرضی آنهاست. آیا انسان ها تنها یک نوع جهان اجتماعی می سازند یا انواعی از جهان اجتماعی را پدید می آورند؟ چرا؟

یکسانی یا تفاوت؟

همه ما در جهان اجتماعی متولد می شویم و پس از ما نیز جهان اجتماعی همچنان وجود دارد. اگر ما فقط جهانی را بینیم که در آن متولد شده ایم شاید گمان کنیم که جهان اجتماعی تنها یک شکل دارد. ولی هنگامی که چشم خود را بر جوامع دیگری می گشاییم که هم اینک در دیگر نقاط دنیا وجود دارند یا هنگامی که به تاریخ گذشته های خود رجوع می کنیم و جهان خود را با آنان مقایسه می کنیم به تنوع جهان های اجتماعی پی می بریم.

چرا تفاوت؟

دانستید که زندگی اجتماعی انسان ها بر خلاف زندگی سایر موجودات زنده، متنوع است و صورت های گوناگون دارد. ولی علت این تنوع در زندگی اجتماعی انسان ها چیست؟

تنوع آگاهی و نگرش انسان همچنین تنوع اراده و اختیار آنها سبب پیدایش جهان های اجتماعی مختلف می شود

بچه لاک پشتی که تازه از تخم خارج می شود، از ساحل به طرف دریا حرکت می کند؛ بدون راهنمایی بزرگ ترها وارد دریا می شود و های دیگر می پیوندد. می داند چه به لاک پشت چیزی را باید بخورد، از چه حیواناتی باید فرار کند و کدامیک از آنها با او کاری ندارند به نظر شما چه نیرویی این جانور کوچک را راهنمایی می کند؟

رفتار حیوانات، ناآگاهانه یا غریزی است؛ ولی جهان اجتماعی را انسان آگاه و خلاق پدیدمی آورد. انسان در قبال فرهنگی که از طریق تربیت به او منتقل می شود صرفاً موجودی منفعل و پذیرنده نیست؛ بلکه کنش گری فعال و تأثیرگذار نیز هست. تنوع آگاهی و نگرش انسان ها و همچنین تنوع اراده و اختیار آنها سبب پیدایش جهان های اجتماعی مختلف می شود.

مبتنی بر تبعیض نژادی (آپارتاید)

انواع جهان اجتماعی

جهان هایی که نژادها، زبان های اجتماعی نمونه عناصر اصلی به شمار نمی آورد.

پرتری انسانها فقط به خاطر تقوای آنهاست نه قوم و نژاد، رنگ پوست

کدام تفاوت؟

در هر جهان اجتماعی تغییراتی رخ می دهد و تفاوت هایی به وجود می آید؛ نسل ها همواره در حال تغییرند و در پی هم می آیند و می روند، شیوه زندگی تغییر می کن

نظام های سیاسی متحول می شوند و انقلاب های اجتماعی شکل می گیرند

آیا با ایجاد هر یک از این تفاوت ها، جهان اجتماعی به جهان های اجتماعی دیگر تبدیل می شود؟

آیا با هر کدام از این تفاوت ها، جهان اجتماعی جدیدی به وجود می آید؟

چرا تفاوت ها ؟

تفاوت هایی که
درون یک جهان
اجتماعی واحد رخ
می دهد از چه
نوعی است ؟

هرجهان اجتماعی تغییرات و تفاوت های مختلفی را درون خود می پذیرد.

۱- جمعیت یک جامعه کم یا زیاد می شود،

۲- اقتصاد آن رشد یا افول می کند

۳- زبان و لهجه مردم دگرگون می شود،

اما جهان اجتماعی هویت خود را حفظ می کند.

۴- گاه نیز جمعیت ثابت می ماند، -

۵- درآمد ملی تغییر نمی کند و زبان متحول نمی شود -

اما تفاوت های دیگری به وجود می آید که نشان از ظهور جهان اجتماعی جدید دارد.

از تفاوت هایی است که مربوط به لایه های سطحی جهان اجتماعی باشد،

تا زمانی که ناشی از تغییرات عمیق تر نباشد یا به تفاوت در لایه های عمیق تر منجر نشود، در یک جهان اجتماعی پذیرفته خواهند شد.

تفاوت هایی که به حوزه ی نماد ها و هنجارها باز می گردد تا چه زمان درون جهان اجتماعی پذیرفته خواهد شد ؟

تفاوت های جهان اجتماعی اسلام و جهان اجتماعی شبه جزیره عربستان جز کدام دسته تفاوت هاست؟

آیا جهان های اجتماعی در مسیر رشد و تحول خود نیز راه متفاوتی را در پیش می گیرند یا همه آنها ناگزیر از پیمودن مسیر واحدی هستند؟

آیا جهان های اجتماعی، تاریخ یکسانی دارند؟

چرا جهان های اجتماعی متنوع اند؟

جهان های اجتماعی بر اساس عقاید و ارزش های خود متنوع اند .

جهان های در طول هم

انواع مسیر تنوع جهان اجتماعی

جهان های در عرض هم

تفاوت مراکز عبادی

دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

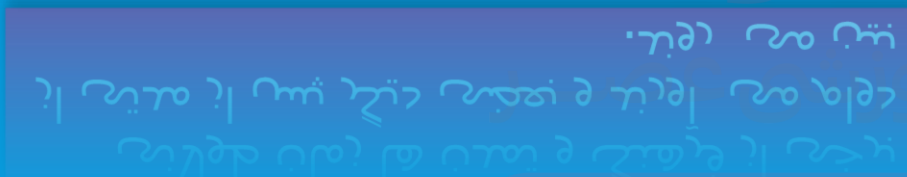
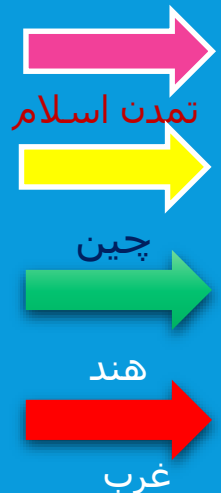
جوامع
در
عرض
هم

جوامع
تک
خطی

در مقابل عده دیگری از اندیشمندان اجتماعی معتقدند جهان های اجتماعی متنوع اند. هر جهان اجتماعی فرهنگی و تمدن مناسب خود را به وجود می آورد. فرهنگ ها و تمدن ها نیز براساس آرمان ها و ارزش های خود تحولاتی را دنبال می کنند و مسیرهای مختلفی را می پیمایند.

عده ای از جامعه شناسان معتقدند همه جوامع انسانی شبیه یکدیگرند و بر همین اساس مسیر یکسانی را نیز طی می کنند. در یک خط قرار می گیرند؛ این عده نگاه تک خطی به تاریخ بشر دارند. بعضی از آنها در این مسیر واحد، پیشرفته تر هستند بعضی در مقایسه با جوامع پیشرفته عقب مانده اند و جوامعی که از لحاظ تاریخی عقب مانده اند، باید جوامع پیشرفته را الگوی حرکت خود قرار دهند.

برخی از فرهنگ و تمدن ها زمان طولانی دوام می آورند و بعضی دیگر پس از مدتی از بین می روند.

جهان های
عقب مانده

جهان های
پیشرفته

ویژگی های
جهان های در
عرض هم

در این دیدگاه جهانهای اجتماعی مختلف با روابط متقابلی که دارند می توانند از تجربیات یکدیگر استفاده کنند؛ اما هیچ یک از آنها با حفظ هویت خود نمی تواند مسیر دیگری را ادامه دهد.

جهان اجتماعی سالم چه نوع
جهانی است ؟

جهان اجتماعی سالم، فعالانه با جهان اطراف خود ارتباط برقرار میکند .
- مطابق با نیاز خود از دستاوردهای جهان اجتماعی های دیگر بهره می برد و در صورتی که لازم باشد تغییراتی در آنها به وجود می آورد و سپس از آنها استفاده می کند.

تفاوت های جهان اجتماعی اسلام و جهان اجتماعی شبه جزیره عربستان جز کدام دسته تفاوت هاست؟